

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadónivala
munkáján keresztül veheti fel.
Szerkesztőség és kiadóirodalom Mátyás király-utca 5.
Telefon-száma 164.

Feladvás szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 10 korona, negyfelévre 5 korona.
Védőre (félre) 12 korona.
Egyes szám 10 ára 5 fillér.

A magyar hadsereget

minden becsületet, józanul gondolkodó magyar ember tiszta szívéből kívánja és ennek eléréseért kész küzdeni, harcolni. A magyar nemzeti hadsereg eszméjét nem most vetették fel, csak most aktualizálásánál fogva robbant ki. Talán nem a legalkalmasabb időben, mert mi is annak az ólvának vagyunk lüve, amelynek Karolyi Mihály gróf a radikális és a magyar nemzeti eszmék ideális bajnoka. Mi is azt valljuk, hogy nemzeti hadsereg dolgát nem most kellett volna felvetni, nem akkor, amikor a népjogokért kell még egy erős, nagy harcra megküzdeni. Nem kellett volna a magyar nemzeti hadsereggel komplikálni az általános egyenlő választói jogi kérdést. Aki figyelemmel olvassa a munkapárt lapjait, észre kell vennie, hogy a munkapárt milyen nagy örömmel veszi a nemzeti hadsereg kérdésének felszínre hozását és az azért való küzdelmet. A nemzeti hadsereg sokkal szentebb, sokkal fontosabb, semhogy együtt lett volna szabad a küzdő porondra hozni a választói joggal. Előbb ki kell küzdeni a választói jogot, aztán, amikor a népparlament lesz együtt, amikor az egész nép választott a képviselők esinálják az egész ország törvényét, akkor kell előhozakodni a nemzeti hadsereggel. Az egész magyar népre támaszkodó magyar parlamentnek kell kiküzdenie minden poklokot keresztül a magyar hadsereget. Ha együtt lesz a népparlament, ha az egész ország népe követeli a nemzeti hadsereget, akkor hiába ül össze a bécsi marschall tanács, a magyar népparlament sziklafalán az ilyen támadások visszafognak pattanni. De most csak egy feladat van: Meg csinálni a népparlamentet.

Olasz offenzíva

Budapest. (Hivatalos) Keleti harcér: Fegyverszünet. Olasz harcér: A Brenta és a Monte Percika között erős, időként pergőüzűre fokozódó tüzéségi tüzelés után az olaszok gyalogsági támadásba mentek át. Az ellenségnek heves közelharc után sikerült néhány elől levő árkaikba benyomulnia. Ellentámadás után kiverték őket. Legelől levő harcvonatunknál az egész támadási vonalon az ellenség igen súlyos veszteséget szenvedett. Az alsó Piave folyásánál egy ellenséges előretörést teljesen visszavertük.
(A vezérkar főnöke.)

Magyar politika:

Budapest. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök esztőtökön kihallgatáson jelenik meg a királynál.

A képviselőház szerdai ülésén Balja Aladár, Károlyi párti képviselő interpellációt terjesztett elő illetéktelen osztrák köröknek katonai ügyünkbe való beavakozásának miatt. A holnapi ülésen különben 3 újabb interpelláció és egy napirend előtti felszólalás lesz.

Tisza István gróf volt miniszterelnök hír szerint tegnap a királynál kihallgatáson jelenik meg.

Hadik János, a lemondott közlekedésszügyi miniszter kedden büszke kihallgatáson jelent meg a felség előtt.

Német dolgok

Berlin. Busche államtitkár megbeszélést folytatott a pártok vezéreivel és közölte, hogy Brest-Litowszokban folytatják a béketárgyalásokat.

Berlinben különben is tisztázódott a helyzet. A kormány lemondásáról elterjedt riasztó hírek valótlannak bizonyultak. Az a hír is elterjedt, hogy Kühlmann visszatért Brest-Litowszkból Berlinbe, szintén valótlán. Ugyancsak elterjedt az a hír is, hogy Berlinben ma korona tanács lesz. Ez a hír sem felel meg a valóságnak.

A breszt-litowszki béketárgyalás

Rotterdam. Egy tekintélyes angol lap tudni véli, hogy a béketárgyalások színhelyét Brest-Litowszkból áteszik Varóba.

Trozkij egy angol lapudósító előtt kijelentette, hogy reméli, hogy a németek bizonyos dolgokban engedni fognak. Ha a németek erre nem volnának hajlandók és a központiak erőszakkal akarják keresztülvinni akaratukat, akkor ő (Trozkij) kész megszakítani a további béketárgyalásokat.

Genf. A francia miniszterelnök legközelebb megfogja jelölni a béketárgyalások alapfeltételeit.

Krilenkó szent háborút hirdet

Krilenkó, az orosz főparancsnok felhívást intéz az orosz parasztsághoz, amelyben felhívja a parasztokat, hogy lépjenek be önkéntesen a szent forradalom háborújában a hadseregébe.

Vérfürdő Sebasztopolban

Rotterdam. Sebasztopol városa két nap óta rettenetes vérfürdő színhelye. Az utcákon véres összeütközések vannak. A bolsevik matrózok megtámadták a Sebasztopolban levő tengerésztesteket. **Hatvan tisztet megöltek,** köztük volt négy tengeri Sebasztopolban a véres források óráról-órára fokozódnak.

Angliában erősödik a békeáramlat

Berlin, jan. 15.

Krisztányiból táviratozzák: Az itteni Socialdemokrata című lap interjú közöl, amely a lap munkatársa a városban átutazó Petrow és Cieserin orosz szocialista vezetőkkel folytatott, akiket tudvalevőleg kiutasítottak Angliából most tértek vissza hazájukba.

Cieserinék elmondták, hogy Angliában kiutasításuk előtt siker propagandát folytattak a béke érdekében. Az angol munkaosztályban különben is igen erős a békeáramlat és máról hónapra négy megjelölés következhetnek be. Az angol kormány állása nagyon meggyengült, ma még kizárólag a hadüparban érdekelt nagytőkére és arra a körülből 150 emberből álló parlament csoporthoz támaszkodik, amelynek tagjait a kormány jól fizetett bizalmi állásokkal lekenyerezte magának.

Laguna-ütegek a Piavenél

Sajtószállítás jan. 15.

A lagunákban működő olasz ütegek három csoportba oszthatók: pontonütegekre, szárazföldi és motoros járműre szerelt ütegekre. Az uszó pontonok nagy része még Montalcone és Grado vidékén volt használatban, ahol a Karszt-állások oltalozására látták el őket ütegekkel. A szárazföldi ütegeket, amelyek lőszó torkolata mentén sűrűn benőtt szigeteken voltak felállítva, a legnagyobb nehézségek árán tudták csak a Piave feneketlen mocsaras vidékén felszerelni. Ezeknek a feladata főleg az osztrák-magyar hadihajók távoltartása. Hogy a hajó ütegeknek az olasz állások elleni tüzelését lehetővé tegyék a motoros járművekre szerelt ütegek szintén főleg ezt a feladatot szolgálják.

A közgyűlés megkerülése.

A gázgyár áremelési kísérlete.

A bajai gázgyár hiú maradt önmagához. A bajai gázgyár soha sem fogja megváltoztatni a maga természetrajzát. Ha valamint kereszttől akar vinni, kereszttől is viszi, akár van ehhez szerződéses joga, akár nincsen. Az órák bérösszegét a várossal kötött szerződése ellenére felemelte és minden megkérdés nélkül szedte is a magasabb díjat. Amikor aztán a kormány, hatóság arra kötelezte, hogy csupán a régi díjat szedje és az addig beszédett díjtöbbletet a feléknél visszatérítse, akkor a rendelkezésnek csak egyik részét vette figyelembe. Visszatért a régi díjakra, de már az előbb beszédett díjakat mind e mai napig nem térítette vissza.

A gázgyárak már régi jó szokása, hogy önmagára nézve nem ismer semmi kötelezést. A közte és a város között fennálló szerződés szerint, ha jobb világitásra térnek át a környékbeli városok, akkor a bajai gázgyár is köteles erre áttérni. Az Auer izzó volt a jobb világitás. At is tért erre a gázgyár. De a régi, patriarkális közgyűlés szépen megfizette az utcai lámpák átserelését darabonként 5 koronájával.

Most megint egy kis üzleti operációról van szó, ami a gázgyárat a legjobb sikerrel kecsegteti. Arról van szó ugyanis, hogy a gázgyár kérte a város közgyűlésétől, engedné meg, hogy a gázórát 34 fillérről 50 fillérré emelje a gyár. A közgyűlés nagyon helyesen nem ment bele ebbe az áremelésbe, hanem azt mondta: Előbb vizsgáljuk meg a gyár könyveit, az esztendőre visszamenőleg, állapítsuk meg, mennyi volt eddig a haszna, mennyi volt a háború alatt a vesztesége és akkor beszélhetünk árvaltozásról, beszélhetünk arról, hogy mennyivel is lehetne hát azt a gázórát felemelni.

A gázgyárak persze kényelmetlenné vált a könyvek felülvizsgálása. Nem szeretne üzleti titkait a város elé tárni. Hát más, egyszerűbb formát választott. Felhívta a polgárságot, a gázfogyasztókat, hogy írjanak alá egy nyilatkozatot, hogy önkéntesen felajánlják az 50 százalékos ártöbbletet. És csodálatos. Ugyanabban az időben, amikor a gázgyár körösványra a fogyasztók között forog, egyszerre elcsúsztattnak az utcai lámpák, elterjed az a hír, hogy még csak tíz napig lesz gázvilágítás és ugyanakkor az a balhít is elterjed, hogy a gázgyár lesereli a gázt azoknál, akik a nyilatkozatot nem írják alá.

A közvilágítás beszüntetése talán szükségeszerű kényszerítés szüleménye. Meglehet, hogy kénytelen lesz a gyár üzemét beszüntetni, de, hogy az áremelés kísérletével összeeső időben terjed el az a hír és sötét daek el az utcák, nagyon is manőverszerűnek látszik. Nem akarjuk egy porcig se hinni, hogy a két dolog között összefüggés van, de hogy a körösvány sok emberben azt a hitet kelti, hogy csak akkor lesz gáz, ha drágábban számíthatják fel, az bizonyos.

A polgármester urának volna kötelessége a gázgyárat a mostani manőveréről leinteni.

H I R E K.

Az öreg Ripp Van Vinkle,

aki a múlt héten ébredt fel husz egy néhány éves álamból és akinek a becsületes magyar neve Jasztics Szajpó, s hogyan se találja helyét a husz esztendővel megörögedett városban Bolyong a városban ide-oda, de nem tud az új keretbe beleszokni.

A bizonyos szakállú öreg bajjitt a szerkesztőségbe, hogy tanácsot kérjen. Az öreg beárja perelni a zabprós gyárat felbontási időre. Mondjuk neki, hogy nincs már kút pereljen, mire már zabgyár. Nem hiszi. Azt mondja, hogy az urak megszöktek előle. Még a múlt héten itt voltak. Keresi a feleségét. Keresi a házat. Nem találja. Mondják neki, hogy a felesége tizenöt évvel ezelőtt fájhoz ment, tizenöt évvel ezelőtt meghalt.

— Bolondok, dörögő — hiszen csak a múlt héten vertem meg. Csak az az egy dolog üt szeged a fejébe, hogy miért lett minden olyan drága, aztán miért mindenki katona. Mondják, hogy a fia hősi halált halt Glicciában. Azt se hiszi el. De mintha kezdés mégis hinni, hogy valahogyan másképpen van itt Baján minden, mint az ő múlt hetében. Különösen feltűnik neki, hogy a hetivásáron nagyon sok a kofa. A legjobban fáj az öregnek, hogy pálinkát nem íhat, mert azért nagyon sokat kérnek. Azt sem tudja megérteni, hogy találkozik sok olyan emberrel, aki a múlt héten egy hatost kért kölcsön, most meg úgy váltja az ezreket, mintha csak régi burger négykrajcárosok volnának.

Az öreg összekuporodik a szerkesztőség öreg díványján és egyre azt motyogja:

— Mekkora is változott egy hét alatt a világ!

Halálozás. Őszinte megilletődéssel és igaz részvétellel vesszük híret egy törhetetlen szorgalmu, becsületes munkás gyásos elhunytánál. Wernberger Lajos

könyvkötő, évek hosszú során át dolgozott Baján. Wernberger szorgalma, becsületes, lelkiismeretes kötelességtudása a bajai szakma és rokonszakmabeliek előtt példaszzerű volt. A munkások és munkaadók által egyaránt becsült ember a katonaságnál megbetegedett és f. hó 14-én hétfőn délelőtt Nagybecskerekén hosszú, kínos szenvedés után meghalt. Az elhunyt halálhíre Baján általános és igaz részvételt keltett. A szerencsétlen ember nemcsak mint munkás, hanem mint kiváló műkedvelő is közismert egyen volt városunkban. Nem volt olyan játéka az akció, amelyek ő őszetlen buzgó munkása ne lett volna. A bajai önkéntes tázóltó egyesület is egy igen tehetős tagját veszítette el az elhunyton. Az elköltözöttet gyámoltó nélkül maradt felesége és három kis leánykája gyászolja.

Adomány. Pollák Lajos földbirtokos a hadiadókövetésnél kapott 325 korona napidíját a szegény gyermekek cipőjére, Fischer Béla ugyanott kapott 262 korona napidíját a bajai hadiárva és özvegyek javára adományozta.

Indítvány a közgyűlés előtt. Meskó Zoltán országgyűlési képviselő a következő indítványt nyújtotta be a közgyűléshez: „Mondja ki Baja város törvényhatósági bizottsága, hogy az önálló magyar nemzeti hadsereg előbbi felállításának érdekében a törvényhozás képviselőházához, valamint a m. kir. kormányhoz feliratot intéz és egyben hasonló határozathozatalra a társörvényhatóságokat is felkéri.” Az érdekes indokolást legelőzelebbi számunkban közöljük. — Ugyanakkor Meskó Zoltán országgyűlési képviselő nyújtott be indítványt az iránt, hogy üdvözölje Baja város törvényhatósági bizottsága gróf Apponyi Albert kultuszminisztert. Az indítvány így hangzik: Baja város törvényhatósági bizottsága gróf Apponyi Albert kultuszminisztert, mint a katolikusok régi vágyának, a katolikus autonómiának megvalósítóját lelkesedéssel üdvözlő és egyben tántoríthatatlan bizalmáról biztosítja a magyar nemzet kulturpolitika terén kifejtett ténykedéséért.

Az új telefon díjszabás. Az új alapra helyezett távbeszélő forgalomból a bajai közönséget közelről érintő változások a következők: Eddigi 2 koronás beszélgetések díja változatlan Budapesttel, Jvidékekkel. Tömesvár 2 koronás díja ezután 3 koronára lesz. Az eddigi 1 koronás beszélgetési díjegységek leszállottak 1 koronára a következő központokkal: Szeged, Kiskőrös, Pécs, Obecse, Ujverbász.

A következő 2 koronás központok díjai leszállottak 50 fillérré: Bonyhád, Mohács, Tolna, Szekszárd, Fadd, Kál. A 2 koronás központ díja ezután 25 fillérré lesz: Bátaszékkel. Eddigi egy korona helyett 50 fillér lesz a díja egy beszélgetési egységnek Apatinba, Bácsalmásba, Jánosalmába, Mélykutba Gádorba, Zomborba. — Az eddigi 1 korona helyett 25 fillérek lesznek a következő központok: Bátmonostor, Bácsbokod, Bácsborsód, Csátalja, Csávoly, Dávod, Gara, Herczegszántó, Felsőszivány, Katyvár, Madaras, Nagybarcska, Őrszilás, Rogöze, Rám, Vassut.

Tonelli Sándor, a S egedi Kereskedelmi és Iparkamara titkára tartott vasárnap délután nagyszabású és érdekesítő előadást a háborús gazdasági viszonyokról Rendkívül értékes és érdekes előadása másfél órában át követte le a halgatóság figyelmét. A háborús gazdasági viszonyokat és a háború után következő gazdasági viszonyokat ismertető előadás szavakban keletre sikra a többtermelés mellett és különösen felhívta a város figyelmét arra, hogy ilyrekezzék a városban gyárakat létesíteni, nehogy a nyersanyagot kivigyük külföldre és miután kész anyagot hozzuk azokat vissza. Baját mint gyáralapítókra igen alkalmas várost jellemezte. Az érdekes és változatos előadást hálaosan honorálta a közönség.

Felemelték az orvosi díjakat. A vármegye legutóbbi közgyűlésén elhatározták, hogy a községi és körorvosok díját felemelik. Most tetteik között a díjszabást, mely szerint nappali látogatásért ezentúl 3 koronát kell fizetni az éjszakai látogatásért 6 korona jár. A műteti díjakat az eddigi díjak felével emelték.

Madarason megszűnt a tifusz. A vármegyei t. főorvos jelentéséből vesszük hírvé, hogy a Bácsmadaras községben pár hónap óta veszélyes mérvben pusztító tifusz-járvány megszűnt. Tagnapelőtt az utolsó tifuszbeteg is gyógyultan hagyta el a járványkórházat, melynek most remélhetőleg soká nem fogja hasznát vehetni a község.

SZOMBATON

LOTTE NEUMANNAL

A szivek diadala.

VASÁRNAP

MIA MAY-val

A MULT ...

URÁNIÁBAN.

A szerkesztésért és kiadástól felelős:

FÜDÖR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin”-nyomdában a gromszáján Baján, Mátyás király-ter. 8.

2 részben lesz
bemutatva

Cabiria

mind két rész
közvetlen egy-
másután jön, je-
gyeket is mind-
két részhez egy-
szerre lehet
megvenni

Az Urániában

ZONGORA és CIMBALOM

órákat vállalok, ze-
neakadémiát végez-
tem és 15 éve elő-
kelő intézetekben
működtem, így kez-
dőkötől egész a leg-
magasabb kiművelé-
sig tanítok. Bővebbet:
Curtusz Ferenc utca 16. sz.

Eladó

a Petőfi Sándor-u ca 43 számú
sarokház. Ertakezni lehet Utry
Lajosnál Erzsébet királyné utca
56 sz. Ugyanott egy 10 lóerős
szívógázmotor teljes felszerelés-
sel azonnal eladó.

Eladó

akácfa tűzifa, míg a
készlet tart.

Megrendelhető:

Glück Samu,
Kossuth Lajos-u. 15.

Ócska ruháját adja min-
denki az elnagyott
szegénygyerekeknek, hadilárvák-
nak — Szíves adományokat el-
fogad a városi közgyám.

Vennék néhány méter mázsa

briket szenet,

vagy

briket port.

Kövacs tanoncnak felvennék
több jó fiut. **Willy Adám**

BAJA, Sárkány-utca.

Az Országos Burgonyaközvetítő
Iroda értesíti a gazdaközönseget, hogy a vár-
megye területén kirendeltséget létesített, melynek
teendőt **SCHREIBER D. és FIAI** cég zombori
kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zombor-
ban Jókai-tér 2. sz. alatt van, ahol mindennemű fel-
világosítással szolgálnak. — A kirendeltség telefon-
száma Zombor 26, sürgőnyelme: „Obkirend Zombor.”

Eladó

gyári célra alkalmas óriási
magtár a Cifrusz-utcaiban.
Ugyanott eladó 2 sarok
háztetek és a leendő Bartsch utcaiban 2 kisebb háztetek.
Kiadó május elsejére ugyanottegy nagy hatsoros pince.
Kiadó azonnal a tűzoltó sarokház melléképülettel és
isútlóval együtt, amely alkalmas **beszáló kis ven-
déglönek**, sütődének, vagy kovács műhelynek. Ugyanott
3 drb. lőjászol és egy teljesen hibátlan földgáz.

Kiadó, esetleg eladó május 1-re egy 8 szobás, istálló
és melléképületekből álló ház Petőfi Sándor utca 51 sz.
Tudakozódni lehet: Dóák Ferenc utca 21 sz. alatt.

Nád eladó

Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár
Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

Egy pár jó extra csizma eladó
Madách Imre-utca 30. sz. alatt.

Állandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Szombaton
**A Breszt-
Litowszki**
béketárgyalások.
Az Urániában.

Egy jó házból való liu
pincértanonc

felvétetik **Preimájer**
casinó vendéglősnél.

Egy ügyes szakácsnő **Ka-
locsára** kerestetik Ugyan-
ott egy **tízlőerős szívó**
gáz motor eladó.
Bővebbet **Utry Lajosnál**
BAJA, Erzsébet királyné u 56

Egy jókarban lévő
átmeneti
felöltő
eladó.
Munkácsi M.-u. 12.

Egy férfi és egy női
téli kabát
eladó. — Ugyanott
eladó egy háts ló-
szerszám. **Türr István-u. 7.**

Ügyes
Irodistanő
napidij mellett fel-
vétetik: Bajai Ker.
Munkásbiztosító
Pénztárnál.

A belvárosban Tóth
Kálmán-utca 8 szám
alatti Mátya i-féle
ház 2 szép 4 szobás
utcai lakással eladó.
Bővebbet a Szegedi
bankban.

Kifutó fiu
fizetéssel
azonnal
felvétetik —
Aczél Armin
gép- és mű-
szaki üzle-
tében. :::

Gőzfürdő- és vizgyógyintézet BAJA

FÜRDŐ REND!

Vasárnap d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. kád

Hétfő, kedd, üzemszünet.

Szerda délelőtt kád
délután nőknek gőz- és kád

Csütörtök d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. nőknek gőz- és kád

Péntek d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. nőknek gőz- és kád

Szombat d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. kád

Önálló elárusító leány alkalmazást nyer:
Huszár Rezső áruházában

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala